

er blevet idømt eller har udstaaet Straf, med videre, en Bestemmelse, hvis Overholdelse Dommeren ex officio skal paase. I denne Forbindelse maa jeg endvidere nævne § 41, der fordobler de nuværende yderst ringe Vidnegodtgørelser, disse overordentlig smaa Beløb, som gør, at Vidnepligten er blevet en alt for stor økonomisk Byrde for den ubemidlede Del af Befolkningen.

Hvad andre Spørgsmaal af større Betydning angaar, skal jeg for borgerlige Sagers Vedkommende nævne den større Umiddelbarhed i borgerlige Landsretssager, der er forberedt ved Underretten. Den fremkommer ved, at Vidneførselen i større Grad henknydes til Domsforhandlingen og ved den tidligere nævnte udvidede Adgang for Landsretten til at rejse. Derimod er der, hvad Straffesager angaar, Grund til at fremhæve forskellige spredte, men væsentlige Bestemmelser, der altsaa medfører Ændringer.

Hvad først Nævningeinstitutionen angaar, mener jeg trods det Røre, visse Foreteelser ogsaa fra de senere Dage har fremkaldt, at man maa lade Tiden og Udviklingen rette mulige Skævheder. Man har i saa Henseende fra flere Sider spurgt, om ikke Retsbelæringen burde afskaffes. Heller ikke ved dette Punkt anser jeg det for betimeligt at røre gennem dette Lovforslag. Derfor indeholder det, hvad Nævningeinstitutionen angaar, i §§ 19—22 kun nogle mindre væsentlige Regler, som alene tilsiger at simplificere Nævningernes Udtagelse og at spare visse Udgifter. Derimod findes der en vigtigere Regel i § 125, der bestemmer, at Begæring om Fængsling af en Sigtet kun kan tages til Følge, hvis der samtidig fremsættes Anmodning om Forundersøgelse eller rejstes Tiltale. Om Begrundelsen af denne forholdsvis opsigtsvækkende Reform, der i øvrigt skyldes Strafferetsplejeudvalgets Flertal, skal jeg i det hele henvise til de udførlige Bemærkninger og her kun anføre følgende. Regelen er et Led i Forslagets Tendens hen mod Anklageprincippet Gennemførelse og yderligere Afstandtagen fra Inkvisitionsprincippet, idet denne Regel tilstræber at sikre en saa tidlig paa-begyndt retslig Forundersøgelse som muligt ved i hvert Fald at slaa fast, at naar Politiet i sit Efterforskningsarbejde er naaet dertil, at Fængsling anses for paakrævet, maa der kunne drages en Grænse for at undgaa, at Sagen for længe skal holdes paa Efterforskningsstadiet og Sigtede derved unddrages Rettens Kontrol ved Behandlingen af ham eller Sagen. Men derudover vil Justitsministeriet ogsaa i andre Tilfælde, altsaa

hvor Fængsling ikke begæres, ad administrativ Vej kunne fastsætte eller søge at indskærpe, at der altid saa hurtigt som muligt skrives til Forundersøgelse, hvilket ogsaa vil betyde praktisk taget noget ikke uvæsentligt for Simplificering af Forretningsgangen, ikke mindst her i Hovedstaden, hvor den nu tynges af Rapporter, Hovedrapporter med Gentagelser af de samme Forklaringer, som alligevel senere i Hovedsagen skal protokoleres i Retten, samt Ulejlighed af Vidner Gang paa Gang.

Jeg skal dernæst vende mig til et Problem, som har interesseret vide Kredse, ikke mindst blandt dem, der beskæftiger sig med Børneforsorg; det er Regelen om Afhøring af Børn i Straffesager. Jeg behøver ikke for denne Forsamling at skildre, hvilken uheldig Indflydelse paa Barnets Fantasi og Karakterudvikling de oprivende Forhør efter Omstændighederne kan befrygte at have, eller hvor uheldigt Udpensling af Detailler i visse Sædelighedssager kan virke paa Barnet. Saa vidt Retsplejens Krav derfor overhovedet kan tillade det, bør der i saa Henseende udvises baade Forsigtighed og Diskretion. Hertil sigter forskellige Bestemmelser i §§ 38, 39 og 42 med flere. Det er naturligvis vanskeligt paa dette Omraade at fremsætte egentlig positive Bestemmelser; og Hensynet til Umiddelbarheden, den frie Bevisbedømmelse, tillader ikke at henlægge Børnenes Afhøring i det hele til Værgeraadene, som for øvrigt mange Steder heller neppe vil kunne magte den Opgave. Men man kan dog skabe Hjemmel i Loven for, at Afhøring i det Omfang, hvori det skønnes forsvarligt, overlades til Værgeraadene, og at saadanne Afhøringer navnlig skal kunne finde Sted udenfor de egentlige Retslokaler eller Politilokaler, altsaa fortrinsvis i Barnets Hjem, hvor Omgivelserne i Regelen ikke kan virke trykkende, samt at der i det hele skal tages særlige Hensyn, hvor der er Tale om Afhøring af Vidner under 15 Aar.

Jeg kommer saa til de sidste to Spørgsmaal, der er af større Betydning, og som jeg finder Grund til at gøre nogle Bemærkninger om, særlig fordi de maaske vil sætte Lidenskaberne noget i Bevægelse, dog forhaabentlig ikke i højere Grad, end at den sunde Fornuft, for hvilken dette Forslag er en Repræsentant, til sidst vil sejre.

Det første Spørgsmaal er dog ikke saa stort; men det har for nogen Tid siden beskæftiget en Del af Pressen, der heri øjnede en Chance for at genere Justitsministeren politisk, og derfor slog det svært op. Det drejer sig om Dommernes Pligt til ligesom